

SLOVENSKI NAROD.

Isnaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold., — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gid. — Za oznanila se plačuje od četrti stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“.

Opravištvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši

 Zaradi denasnjega praznika izide prihodnji list soboto.

Naše orožje!

Vim vi repellere omnes leges
omniaque jura permittunt.

Ω. Če kdo s silo napade tvoje premoženje, zdravje, življenje, tvojo čast, brani se bodeš z vsemi močmi, kar ti jih je dala mati natura, zavrnil bodeš nasprotnika, ranil ga bodeš, ako treba, da — celo življenje njegovemu ne bodeš prizanašal, ako nij drugače mogoča tvoja rešitev. In prav bodeš storil! Strogi sodnik te bode krivde oprostil, če nijsi prestopil meje potrebne brambe.

Moderni zakoni so sicer zelo stisnili okrožje, v katerem si napadeni sam more pripraviti zadostnjo, a pravico brambe zoper krivičen napad so vendar ohranili, ter rešili s tem čast človeka kot osebnost, ki nij samo pritiklina vsemogočne države.

Človeku je človek najhujši sovražnik, — pravi prigovor. Boj za življenje je tega kriv: prava živalska borba, ki udušuje blažje čute, katerih je zmožno človeško srce.

In ta borba mej individui se ponavlja mej družinami, družbami, državami in mej narodi. Saj so vse te družbene oblike omejena celota k njim spadajočih posameznikov z enakimi interesi (vsaj oziroma glavne svrhe). A interesi ene celote napram drugi so različni. In tu se začne ona borba. Brezobzirno sebičnostjo tepta močnejši slabšega nasprotnika. „Spravi se od tod, da se jaz vstopim na tvoje mesto,“ — to je geslo družbe tudi našega „velicega — slav-

nega“ časa, — nij bilo samo temne prošlosti. Družina družini, družba družbi, država državi, narod narodu kliče to geslo ne samo z besedami, ampak tudi — kar je izdatnejše — krutimi dejanji. Oglej si ta boj za življenje mej državami in narodi.

Kakor posameznik v svoji sebičnosti nij uže s tem zadovoljen, da je nasprotnika pahnul raz njegovo mesto, ter želi ga popolnem uničiti boječ se, da bi ne prišel kedaj čas povračila, — baš tako države in narodi le v večjem stilu in ostrejšim orožjem.

Močno nemško cesarstvo uže vidi črni dan maščevanja za Sedan itd. in ne mara tako dolgo čakati, da bode francoski osvetoalec močan dovolj za novo zmagalno vojno. Boji se tega dne, ter namerava dopolniti začeto, a po zmoti ne dovršeno uničenje Francije. To je na strani Nemčije boj za gospodstvo, na strani Francije boj za življenje. Kdo bode poslednji odrekal pravo, da se brani grozečemu napadu z vsemi silami? Menda nobeden, ki sam zase zahteva pravo brambe proti sili.

In boj mej narodi. Nemštvo in Slovanstvo ga bijeta uže dolgo, dolgo: Nemštvo za gospodstvo, Slovanstvo proti njemu za svoje življenje. Prvo je bilo do sedaj še vedno zmagovalno v tem boji. Naravno, saj je to bojevanje z zelo nejednakim orožjem. Slovanstvo je razkosano, do pred malo leti brez zavesti skupnosti in sedaj še brez pravega razumljenja svojega bitja. Nemštvo pa je vedelo vselej, kaj dela, ko se je trudilo uničiti Slovanstvo. Sami ob sebi so si odločili različni deli jedno se čutečega Nemštva svoje naloge. Severovzhodni Nemci so uničili polabske Slo-

vane in uničujejo sedaj Poljake, kar jim jih je izdala brezvestna kupčija z narodi koncem prejšnjega veka. Južni Nemci so si privoščili Čeha in Slovence.

Razumljivejši je to početje za čas obnega evropskega absolutizma dobro vedočega, da je jedne narodnosti podložnike lagje vladati, nego mnogonarodnostne; menj razumljivo pa je to dandenes, ko vsak nosi na jeziku enakopravnost vseh narodov in ko je ta enakopravnost izražana v zakonih, katere so stvarili Nemci.

In vendar se je to početje baš v naših dnevih jelo zopet tako živo in neutrudljivo nadaljevati, da Slovanstvo — posebej Slovenstvo — ne more in ne sme držati križem rok napram njemu, ker bil bi naš pogin po lastni brezsrčnosti in bi bila neizbrisljiva sramota pred svetno zgodovino.

Nemštvo nam hoče vzeti narodnost, t. j. naše bistvo. Nij li ta nakana napad na našo čast, na zdravje in življenje naše kot narod. Če je posamezniku dovoljena bramba proti krivičnemu napadu, — mar nij dovoljena celemu narodu, ki je tudi individualnost, — da individualnost večje cene, nego posameznik? In če zakon ne kaznuje posameznika, ki se je — ne da bi bil prestopil meje potrebne brambe, — branil; more li kdo obsojati narod, ki se je poslužil le potrebne brambe?

So pač ljudje, ki hočejo, da se Nemštvu prodamo zvezanimi rokami, ter ne črhemo besede, kadar nam usta maši kot je bilo to v žalostnej prošlosti našega naroda; — so ljudje, ki kriče z obrabljenimi frazami po časnikih in zborih, da je orožje s katerim se branimo, nemoralno, da, — celo pogubno

Listek.

Kukavica.

(Obraz iz narave, spisal Liberius.)

Ko jame zeleneti samotna, bela breza sredi sključenih borovcev, ko jame poganjati mogočna, širokovejata bukev kraj tihega gozda svoje prve popke, ko jame cveteti nježna lipa tam „v dišečem gaju,“ tedaj prileti draga kukavica, tiho, ponižno, skrivnostno, in zakukaš: „kuku,“ oznanilo vesele pomladi. Gozd je še v večini rujav, stoletni hrast dviga še svoje orjaške, gole roke v oblake, gre temnega obraza na svoje manjše občutnejše tovariše, katere zmuževi uže prvi žarek pomladnega solnca, on pa še čaka nespremenljiv, njega prehitel radostno kukanje samotne pevkinje — kukavice. In v dolini se še prostira rujava, zimska ledina. Za senčnatimi stenami lesenih koč tihega sela kopni zadnji sneg. Danes odpre hišni

gospodar prvokrat okno in pogleda nekako smeječega obraza na pomladno jasno nebo — in čuje novo življenje, tvojo novo in večno staro pesem, samotna kukavica.

Zakaj li ljubimo tako, zakaj se radujemo priprostega petja plašnega, po samoti se potikujočega tiča, življenja in ljudi se ogibajočega, tebe draga kukavica, vprašamo se čestokrat, a odgovora ne dobomo. On je vtrjen v naših prsih, v srcu, rojen z našim rojstvom, prinešen z nami na svet, on je neiznajdljiv, kakor vzrok slasti srečne ljubezni, tistih čutil skrivne sreče —, on roma od roda do roda, od sivega deda do poznega vnuka, v pravljicah in govoricah, ki spremljajo neprestano človeški rod.

Gotovo tvoja siva pepelnata obleka, tvoja plašljiva podoba, tvoje samotarsko življenje po gozdnej tišini, ima malo zanimivosti za vsakdanjega zemljana, ki sodi le po videzu, v globlji rove, v studenec prave veljave in cene obdajajoče ga narave pa ne seže, seči ne more. Za skorijo vsakdanjega

kruha, za nekaj kupljivega kadila, kateremu se pravi čast, za nekaj cunjastega papirja, kateremu se pravi denar, za sladkosti in prijetnosti nekaj duij, katerim se pravi življenje, se vbija človek od jutra do mraka, skrbi in prevdarja od večera do jutra, ti pa, draga kukavica, kukaš neprestano in ne vprašaš, kaj govori svet, — ti si podoba pravega značaja, ki živi brez samopridnosti le svojemu svetemu poklicu — pevu, kateremu vedno sreča laže, a on vživa nebesa v samem sebi.

Da, draga kukavica, kakor bi ti ne ostajalo časa, razun razveseljevanja tihe doline, pozabiš, kakor bi bila brez srca, brez čutil samega sebe, onega, kar bi ti moralo biti najslajše. Ljubezen, sanjajoča, brezskrbna, čvetoča ljubezen ti je draga čez vse, a od njenih težav in grenkosti se lahko mišljeno obračaš. Ti ne poznaš skrbeče materine ljubezni, ne pregrinjaš mehke posteljice svojim otrokom, jih prepuščaš svoji osodi, tebi veljajo pesnikove besede:

za naš narod! Jeli nemoralno ali pogubno za posameznika, če stori nasprotnika, ki mu je hotel vzeti življenje, škodljivega? Menda ne, če je res, kar smo zgoraj rekli; baš na robe: bojazljivost bi bilo nasprotno in neskončna sramota.

A Nemštvo je delalo in dela še nemoralno, da hudodelno, ter streže narodu slovanskemu, — posebej slovenskemu po političnem in narodnem življenju. Mi Slovani bomo vedno uporabljali ono orožje, ki se nam bode dozdevalo naj izdatnejše, zoper nakane naših nasprotnikov, — ker mi se le branimo. S kakoršnim orožjem napad, s tacim bramba.

Nemci so živeli mej našim narodom, in so se bogatili, ter pustili narod v ubožtvu, da bi ga laglje ponemčili — porabivši narodovo neomiko in ker so bili njegovi gospodarji. Kaj je to, da je narod spoznal veliko nevarnost zanj, če še dalje pripusti to manipulacijo nasprotniku, ki se je lotil njegovega bistva, njegove narodnosti, — kaj je to nemoralno? Odtegne mu, kar mu če dosedaj po — recimo po neumnosti dajal. To je vendar priprosto orožje bramba. Pa reko, da je nemoralno, če jaz komu ne dam tega, česar mu nijsem dolžan, in česar, kakor pravijo ošabni nasprotniki, celo potrebni, nijso. In pravijo, da je za naš narod pogubno, če toliko in toliko slovenskih (?) delavcev potem izgubi delo in zaslužek.

Za posameznike pač, — a za narod ne, ki je individualnost višje vrednosti, višje cene nego posameznik: neprecenljiva individualnost. Mi pa se bomo še dalje branili z orožjem, katero bomo za tako spoznali, katere omnes leges, omniaque jura permittunt in naše prepričanje. Da bi se braniti nesmeli v boji za svoje življenje?!

Po deželnih zborih.

III.

Kakor je uže od nekdanj navada klerikalnih listov, sumničijo na vse mogoče načine tudi zdaj poslance naše narodno-svobodomiselnne stranke, ker so ti edini slovenski parlamentarni govorniki v kranjskem deželnem zboru. Ob enem se razumeva, da imajo v prvi vrsti dr. Zarnika na piki.

Domislamo se sledečih dogodkov: Zvečer

12. maja je bila važna seja, ker je prišla vladna predloga o pogodbi za uravnavo zemljiščine odveze na dnevni red. Bleiweis je stavil predlog, da za se zahteva 200.000 gld. letne podpore mesto 175.000 gld., kakor je vlada predlagala. Vlada in nemškutarji so se strašno napenjali, da bi s tem vladnim predlogom zmagali. Ali padel je samo z enim glasom in to z dr. Zarnikovem, kar je nemškutarje jako kačilo. — Še bolj je pa razjezil nemškutarje dr. Zarnik 13. maja, ko je vrgel Apfaltrernov predlog, da se kolekture v denarne davščine spremené. Očitati so mu takrat celo, da ni več liberalen. On je pa na to odgovoril, da se ne bo ravnal nikdar niti po klerikalni niti po nemškutarski stranki, ampak po svojem prepričanju, kar se bo za slovenski narod shodno in koristno zdelo.

14. v petek je bil dr. Zarnik poročevalec za pregledovanje poročila dež. odbora. Sedel je šest ur na tribuni do pola dne in zvečer pred sklepom dež. zbora. Bilo je to jako utrudljivo delo, ker so govorili in ugovarjali skoro vsi govorniki dež. odbora; pred ko je bilo poročilo dež. odbora pri kraju in ko se je dr. Zarnik iz tribune umaknil, stopi v vanjo g. Murnik kakor poročevalec za železnico. Zakaj torej Murnika ne napadete, ko on nij govoril in odgovarjal?

Pozabiti ne smemo in omeniti scene, ki jo je vnel tu dr. Zarnik kot poročevalec z g. Widmanom. Dr. Schrey je očital večini dež. zbora, da se njegove resolucije, namenjene vladi, leto za leto ponavljajo kakor melodije na kakih pouličnih orgljicah, (Leierkasten) pravi, da to ne pristoji dež. zboru. Na to dr. Zarnik sarkastično odgovoril, da je dr. Schreyeva primera dobra, ker je na tacih orgljicah treba dan za dnevom, dolgo časa nekaterim ptičem melodije orgljati, da se jih konči le naučé, na isti način tudi mi poskušamo. — Prav nepotrebno g. Widman pri tej priliki od jeze obledi in pravi, da ga ne bo več v zbornico, ako se bo vlada tako napadala. Ob sebi se razumeva, da so nemškutarji Widmanu „bravo“ vpili. — Ko je Murnik predlog gospodarskega odseka prebral, vstane dr. Schrey in govori znani nemško-rovtarski govor zaradi Samasovih zvonov, ali ne proti narodnej, ampak samo proti klerikalnej stranki. Namesto, da so

klerikalno slovenski nekateri poslanci zbornico zapustili naj bi bili odgovarjali sami če so za kaj.

Odgovoriti bi se bilo dalo dr. Schrey-u samo s tem, da bi se mu bilo z fakti posvetilo in dokazalo, da so gonjbo („Hetz“) zoper narodne obrtnike zavoljo njihovega prepričanja nemškutarji prvi začeli, posebno pa Schrey-ev varovanec sam. Gosp. Horaku na pr. so vsi ti pojedini slučaji dobro znani. To zrcalo bi bil mogel on pred nemškutarje postaviti, da bi se bili vanj gledali in bi bili strahom sprevideli, da so oni vsi drugač bolj brezobzirni in nesramni agitatorji v tem smislu, nego so naši klerikalci proti Samassi in smo narodnjaki sploh proti nemškutarjem. — Dr. Zarniku deloma — kakor nam je sam pravil in je naravno — nijso bili ti slučaji znani, deloma je bil vendar lahko utrujen, ker je šest ur kakor poročevalec na tribuni sedel, deloma pa tudi ne zapopademo, zakaj bi moral le on in edino on vedno govoriti? — Vprašamo, kje so bili pa takrat klerikalni govorniki, dr. Poklukar, Murnik, Robič in „tutti quanti“? Murnik kot poročevalec na tribuni je imel krasno priliko Schrey-a pomahati, ker mu gre kakor poročevalcu po opravljeniku zadnja beseda. — Ali ko mu po Schrey-evem govoru deželni glavar reče: „Herr Berichterstatter Sie haben das Wort!“ odvrnil je g. Murnik na to: Jaz nemam nič odgovoriti! Murnika kakor poročevalca dolžnost je bila Schrey-u dostojno odgovoriti, čeravno ga nij mislil popolno pogaziti! „Novice“ in „Slovenec“ v svojej znanej perfidnosti hočeta stvar tako zasukati, kakor bi bil takrat dr. Zarnik poročevalec na tribuni, mej tem ko Murnika popolno ignorirajo. Klerikalni Demostenes, penzionirani davkopobiralec in ostru rubitelj g. Luka Robič je tudi v zbornici obsedel in je tudi molčal kakor sv. Janez Nepomuk. Zakaj teh in Tavčarjev in Tomanov ne napadate?

Javkanje klerikalnih listov, zakaj nijsta dr. Zarnik in Grasselli govorila, nas pa celo s tem ponosom navdaja, da s tem klerikalci sami priznavajo, da so vsi njihovi poslanci parlamentarne ničle razen dr. Bleiweisa in da bi narodna stranka v kranjskem deželnem zboru brez poslancev naše svobodomiselnne stranke žalostno ulogo igrala.

„Pri moji zibelki sedela
In pela mati ni sladko,
V naročje zjutraj ni jemala,
Objemala me ni ljubo.

Na cesto me je vrgla mati,
Ko mlada muč se žival;
In tam me nazega črviča
Popotnik usmiljen je pobral.“

Tako ti kukavica, ležeš drobna jajčica v tuje gnezdo, prepuščaš črnim mačeham, ne vprašaš po njihovej osodi. In vsaj kako bi bilo drugače? Kdo bi pel potem, kdo se veselil življenja, kakor ti, draga kukavica, in zopet kdo bi ti zameril zaradi tega? Kjer glojijo življenja skrbi, od tam se obrača vedno vesela deklica poezija z objokanim obrazom in se ne povrača nikdar več.

In koliko vpliva ima kukavičino petje do našega srca, tega menda sami ne vemo, ali bolje premeriti ne moremo.

Glej, kako žubori ondi srebrno-penast studenec izpod sivega skalovja, kako plešejo in se vrté njegovi valovčki po belem pesku memo rumenih cvetlic, ki se priklanjajo v njegovo zrcalo.

Tamkaj ob strani na klopici pa sloni z vrčem v roci rudečelično, vtopljeno dekle s snegobelim predpasnikom, z zavihanimi rokavci, na prsih, nedolžnih prsih, pa jej tiči pisan šopek najlepših cvetic, katere ji je dal mladeneč, njen znanec iz otročjih let, morda nij vedel zakaj, niti ona razumela, zakaj. A danes jej je tako tesno, tako mило notri v prsih, in v vse misli se jej vpleta njegova podoba. Ona ne more razumeti, da je to čas, isti nebeški, nepopisljivi čas, ko:

„Kein Feuer, keine Kohle
Kann glühen so heiss,
Als heimliche Liebe,
Von der niemand weiss.“

In tedaj zakukaš ti samotna kukavica v bližnjem logu prvokrat tako mило, tako nježno, in deklica se zdrami iz tihega mišljenja, povzdigne čelo in šteje: „enkrat, dvakrat, trikrat“ — potem vse molči. „Trikrat, tri dolga leta,“ vzdihne skrivno potem — „ga bodo ločila od mene, — vsaj je jemal sinoči slovo na oknicu. „O tri dolga leta, sam bog nebeški vé, če jih včakam?“ In to je

isti, prvi sladkotožni čas, izbujene ljubezni, ljubezni poleg studenca, ljubezni pri tvojem petji, draga kukavica!

Tamkaj zopet bosopet paglavec, ko drvi prvič zijavega obraza, z dedovo kučmo na glavi in piščalko v ustih, proti gozdu, kako obstoji in zazija in šteje tvoje glasove, kukavica. Nakukala si mu deset potov. „Deset potov,“ pomeni deset let, trdila, mu je siva, stara mati. Deset let toraj mu še manjka, trdil mu je sosedov ded, da bode velik, močen, da bode vasoval s fanti, da bode vojak — in da bode smel pošepetati pod kakim oknom, sam ne vé, kaj neki — s kakim dekličem, ki mu zdaj še nij prav nič po všeči. In kukavica, moder preroški ptič, ona vé vse, ona pozna svet, tudi ona mu je nakukala deset dolgih let. O kaka nada, kako veselje, kako zidanje zlatih gradov, pri tvojem kukanji, skrivnostna kukavica!

(Konec prihodnjič.)

Kranjski deželni zbor.

(XIII. večerna seja.)

(Nadaljevanje debate o poročilu deželnega odbora.)

K §. 4. odsek nasvetuje:

4) Slavni c. kr. vladi se hvala izreka, da je v Črnomlju službo živinozdravnika ustanovila; ob enem pa se taista naprosi, da bi blagovolila za Notranjsko enako službo ustanoviti.

5) Slavna c. kr. vlada se naprosi, da bi kar najhitreje mogoče predložila načrt postave o izsušenju ljubljanskega močvirja.

Vitez Langer izreka zahvalo vladi za izplačano podporo za napravo napajališč za ljudi in živino. Obžaluje pa, da se je v nekem kraju na Dolenjskem porabila podpora za to, da se je napravila v farovžu štirna ne pa na mestu, kjer bi bila vsej občini na korist.

Poslanec Schaffer nasvetuje, naj bi se deželna vlada naprosila, da ustanovi še eno mesto za živinozdravnika, ali v Trebnjem ali pa kje drugej na Dolenjskem.

Vladni zastopnik vitez Widman pravi, da ustanovitev drugega mesta za živinozdravnika na Dolenjskem je bolj v interesu živinorej, torej stvar, katera spada v področje deželnega zbora. Kar se pritožbe Langerjeve tiče, vladni zastopnik obžaluje, da se mu nij stvar ob pravem času naznanila. On bi bil gotovo zlorabo one subvencije odpravil.

Predlog odsekov z dostavkom Schafferjevim se sprejme.

K §. 5. odsek nasvetuje:

6) Deželnemu odboru se naroča, da predloži prihodnjič natančen izkaz v obliki tabele, kako se je deželna podpora poškodovancem razdelila.

To se po nekaterih opazkah poslancev Dežmana in Murnika sprejme.

K §. 6. odsek nasvetuje:

7) Deželnemu odboru se naroča, da predloži prihodnjič v obliki tabele vse občinske naklade in priklade na direktne in indirektne davke, ki se razdeljujejo v razmerji gruntne posesti ali po kakem drugem razmerji sklenene po občinah ali v lastnem delokrogu ali pa vsled dovoljenja deželnega zbora.

Ta nasvet se sprejme z od poslanca Murnika nastetovanim dostavkom: „po močnostih“.

K §. 7. odsek nasvetuje:

8) Deželnemu odboru se naroča, da se nemudoma loti izpeljave tehničnih pripravljavnih del za preložitve ceste čez Turjaški hrib, nadalje, da se loti preiskave, kako bi se cesta, ki pelje čez Vagenšperg, skozi Lipinsko Bukovje izpeljala, nadalje, da bi se cesta iz Litije, čez Ponovič na Savo in na Polšnik uvrstila v mrežo okrajnih cest; in končno, da bi se oživetvorila cesta čez Grosupljo na gornjo Krko. Deželni odbor naj ta dela z vsemi sredstvi pospešuje in naj v ta namen tudi druge tehnične moči najame, ako so moči, ki so mu uže sedaj na razpolaganje, z delom preobložene.

9) Deželnemu odboru se naroča, da na to pazi, da se skladne ceste strogo po postavi razdeljujejo.

10) Slavno c. kr. ministerstvo za trgovino, se naprosi, naj vodstvu Rudolfove železnice naroči, da odpre svoj kolodvor v

Ljubljani za splošno sprejemanje popotnikov in blaga.

Poslanec Dežman hvali marljivost mnogih načelnikov cestnih odborov posebno kočevskega načelnika, v Radečah, v Škofji Loki v Kranji in Radovljici.

Baron Abfaltrener opozoruje na pomanjkljivost, katera se še zmirom pri nas nahaja pri računjanju daljave, kar se tiče milj, ki so večinom napačno preračunene.

Poslanec Tavčar podpira odsekov nasvet zaradi naprave ceste čez Lipinsko Bukovje.

Dr. Zarnik opozoruje vlado na napačno računanje milj, in izraža željo, da bi se pri komisijah na to ozir jemalo.

Potem se vsi odsekovi predlogi sprejmo.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 26. maja.

„N. Fr. Pr.“ napreduje novo *ministersko krizo*. Iz Pešte se jej poroča, da bode na mesto Kollerjevo prišel general Blažič za vojnega ministra, v Pešto pa pride za deželnega komandanta fcm. Molinary. Obe imeni imate mej Jugoslovani dober glas, torej nij čudo, da ta novost (ki se pa mora stoprv utrditi) nij po volji „N. Fr. Pr.“ — Iz vsega je vidno: krona stori v Avstriji, kar hoče.

Na *Dunaji* so zaprli 33 let starega pisarja, ki se je jezuitskemu generalu Bexu ponujal, Bismarka ubiti, če mu jezuitje dajo 200.000 gld. precej, en milijon pa potlej. Piše se Josip Wiesinger. Njegovo pismo je jezuitski predstojnik sam policiji izročil.

Ogerski državni zbor je svoje seje končal in bil 24. t. m. s kraljevim pismom razpuščen. Predsednik Ghyczy je v svojem ogovoru rekel, da Ogerskeja mora pomagati le reforma, ki bode uredila državno gospodarstvo, ter je naglašal željo, da bi v prihodnji državni zbor bila voljena močna stranka domoljubov.

Vnanje države.

Iz *Cetinja* se poroča, da je moral ruski poslanik Ignatiev v Carigradu obrniti se do turške vlade energično, da bi pustila po svojih vodah ono ladijo, ki jo je daroval ruski car črnogorskemu knezu, kar smo i mi o svojem času omenili. Vsled ruskega zahtevanja je to vlada turška dovolila in 21. t. m. je podarjena ladija „Slavjanin“ preplula skadarsko jezero in prišla v Virbazar.

Srbski knez potuje po svojej deželi, in če je oficijoznemu telegrafu verovati, narod ga povsod prijazno sprejema.

Iz švajcarskega *Berna* se brzojavlja, da je postava o civilnem ženitovanjskem zakonu sprejeta z 210.000 proti 203.000 glasom. Postava o glasovalnej pravici pa je zavržena.

Angleški minister Disraeli je na interpelacijo lorda Hartingtona potrdil, da je britanska vlada stopila v dopisovanje z nemško zaradi razmer do Francoske. A vsi koraki so se zgodili zato, da se ohrani mir.

Švedski kralj s soprogo je prišel v Kopenhagen, kjer so ga sprejeli danska kraljeva družina, ministerstvo in mestni zastop.

Domache stvari.

— (Ljubljanski škof) g. Vidmar vendar še ostane. Cesar pri ministerski avdijenci 23. t. m. nij podpisal g. dr. Pogacarjevega imenovanja, katero je vlada podpirala, rekši: „ist ja der alte gut.“

— (Za kanonika) namesto pokojnega Zavašnika je bil imenovan baron Cirheim.

A razškof g. Vidmar ga neče potrditi, češ da nij še 10 let duhoven.

— (V Novomestu) pride namesto Grčarja za sodskega predsednika g. Jevnikar, deželne sodnije svetovalec v Ljubljani.

— (Kompetentov) za mesto deželne sodnije svetovalca namesto umrlega Perka je kakor listja in trave. Govori se, da 54 sodnikov hoče rečeno mesto zasesti. Ali more tu kaj drugega izbirati, nego — protekcija.

— (J. Gregorič), bivši žitni trgovec v Ljubljani, je bil te dni obsojen na 2 meseca zapora zaradi krivične krade.

— (Požar.) Otroci so se igrali z žveplenkami soboto do pola dne v Godešiču blizu Lake in zažgali. V malo urah je zgorelo 15 poslopij. Razen enega posestnika so bili vsi zavarovani.

— (Za lovce.) Piše se nam: Divjega petelina in sicer izredno velicega, kajti tehtal je čez 4 kg. je ustrelil Andrej Hasenlieb. Kateremu gorenjskih lovcev nij znano to ime? Nekaj uže zaradi tega, ker je eden onih, ki lahko rečejo, da so stali medvedu nasproti kakor mož proti možu, še več pa, ker je polnej steklenici naj bo notri kar koli si hoče, razen vode, prisegel večno sovraštvo. No akoravno sedaj nij medvedov naš junak ne sadi krompirja, temveč se še vedno plazi za mnogovrstno zverjadjo okolo in to z vspehom. Kdo bi mu toraj zameril če kako nedeljo po pola dne prekorači mejo, potem ko je svoje dobro okovane črevlje v gost grm skril, da ne bi svete tihote, ki leži po zelenej Jelóvici, dramil.

— (Iz Gorice) se nam piše: Rariteta. Zopet je došlo neko nemško gledališčno društvo, obiskati goriško nemško aristokracijo; sliši se, da še precej dobro predstavljajo nemške igre, a poslušalcev — primanjkuje. — Vtorek zjutraj je umrl jedva 33letni čuvaj naše čitalnice. Društvo je zgubilo v njem poštenega, pa jako marljivega slugo. Bodi mu zemljica lahka!

— (Toča.) Piše se nam iz goriške okolice: Nedeljo po pola dne je toča veliko škode napravila v okolici Tržiča (Monfalcone), v Mirnem in pri Gradiški.

Razne vesti.

* (Republikanski listi francoski) in sicer od mirne stranke republikanske, na čelu Thiers, Dufaure, Casimir Perier in Leon Say so ti-le: „Journal des Debats“, blizu 6500 naročnikov, — „Le Temps“ blizu 15000 naročnikov, — „Bien Public“ kaci 4000 naročnikov, — „Le National“ kaci 20.000 naročnikov, — „Le petit National“, 32.000 naročnikov, je mali listič za ljudstvo, — „Le XIX. Siècle“, urednik Edmont About 4500 naročnikov, — „Evenement“, 7000 naročn., „Courir de France“, urednik Guizot de Montpayroux, — „La Presse“, 11000 naročnikov, — „Charivari“, z podobami ima 12000 naročnikov. — Radikalna stranka republikanska ima sledeče liste: Predni in najboljše uredovani list je „Republique Française“, organ Gambettov, ima 18000 naročn., — „Le Siècle“, glavni urednik Jules Simon, ima 24.000 naročnikov in je organ srednje meščanske vrste, — „Le Rappel“, najradikalnejši list francoski, ima blizu 34.000 naročnikov in je organ Viktor Hugov. Litografirano korespondencijo „Asseline“ izdajejo členi obeh levic. — Klerikalni in legitimistični časopisi: „L' Union“ ima kaci 4000 naročnikov, „uradni“ list grofa Chamborda, — „La Gazette de France“ ima 3500 naročnikov in je najstarejši list fran-

coski, ki izhaja uže 245 let, in je organ svobodomiselnih legitimistov, katerim na čelu stoji bivši minister Larcy, — „La France nouvelle“, majhen listič za eden sous, bojuje za posvetno gospodstvo papeževu, — „L'Univers“ ima kacic 5200 naročnikov, urednik Louis Veillot, slednji je najfanatičnejši privrženec klerikalne stranke, prijatelj njegovi sede v zbornici na najkrajnejši pravici. — „Le Monde“ broji 4000 naročnikov in je ob enem uradni list pariških nadškofov. — Bonapartistični listi, katerih izhaja v Parizu 9, imajo precejšnje število naročnikov, na pr. „Journal de Paris“ kacic 15.000 in „La Liberté“ blizu 32.000. — Glavni organ te stranke je pak „Le Pays“, urednik Paul de Cassagnac, broji 18.000 naročnikov in je ob enem najljubejši list bonapartistov. Najslavnejše može francoske n. pr. Jules Favre je imenoval „ponarejalca“, Gambetto „lažnika“, Jules Simona „potuhnjena“, Viktora Hugo „norca“, republikansko stranko „babe in lopove“, kadar pak Paul de Cassagnac ne zadostuje pero, se poslužuje i meča in samokresa.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicne in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicne, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v scalni cevi, zaprtju, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurju, trganju v mehurju i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalca in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Pričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam. James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp. Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalesscière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalca.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moja pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetje jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalesscière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalesscière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor

medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalesscière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalesscière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenju.

Št. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanju, treslici na vseh udih, shujšanju in hipohondriji.

Št. 75.877. Flor. Köllnerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici i tišanju v prsih.

Št. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, sluša-

Idajatelj in urednik Josip Jurčič.

telja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznađejni prsni bolečini in pretresu čutnic. Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenju, nespanju in hujšanju.

Št. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V ploščatih pušicah po pol fanta 1 gold. 50 kr., 1 fant 3 gold. 50 kr., 2 fanta 4 gold. 50 kr., 5 fantov 10 gold., 12 fantov 20 gold., 24 fantov 36 gold., — Revalesscière-Biscuiten v pušicah 4 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 30 gold., — za 576 tas 36 gold.

— Prodaja: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberranzmeyer, v Linceh Dieckhoff & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čerovicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberranzmeyer, v Temišvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih, tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Uradno naznanilo.

27. maja 1875.

Javne dražbe: J. Brataničev iz gorenjih Lokvic, 1804 gld., 11. junija (I. Metlika). — Josip Zajcevo iz Kropač, 1360 gld., 3. junija (I. Ribnika). — Ant. Lokarjevo iz Sturij, 12. junija (I. Vipava). — Franc Pucevo iz Orešij, 817 gld., 11. junija (I. Vipava).

Tuji.

25. maja:

Pri Slonu: Pokorny iz Dunaja. — Selmar iz Szigetwara. — Lampe iz Padove. — Wagner, Hoche iz Dunaja.

Pri Malici: Dietl iz Dunaja. — Hanenschild iz Trbovlja. — Edelman iz Dunaja. — Lozar iz Prage. — Fischer iz Dunaja. — Lewig iz Draždanj. — Singer, Wilček iz Dunaja.

Pri Zamorec: Milač iz Zagorja. — Kramar iz Litije.

Tržne cene

v Ljubljani 26. maja t. l.

Pšenica 4 gld. 70 kr.; — reš 3 gld. 40 kr.; — ječmen 2 gld. 70 kr.; — oves 2 gld. 10 kr.; — ajda 2 gld. 60 kr.; — pros 2 gld. 70 kr.; — koruza 3 gold. 10 kr.; krompir 1 gld. 70 kr.; — fižol 5 gld. 40 kr.; masla funt — gld. 56 kr.; — mast — gld. 50 kr.; — špeh frišen — gld. 40 kr.; — špeh poven — gld. 43 kr.; jajce po 1³/₄ kr.; — mleka bokal 10 kr.; govednine funt 27 kr.; — teletine funt 25 kr.; svinjsko meso, funt 28 kr.; — sena cent 1 gld. 35 kr.; — slame cent 1 gld. 15 kr.; — drva trda 6 gold. 50 kr.; — mehka 4 gld. 80 kr.

Dunajska borza 26. maja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gld. 05	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	60
1860 drž. posojilo	112	—
Akcije narodne banke	965	—
Kreditne akcije	235	25
London	111	35
Napol.	8	89
C. k. cekini	5	29
Srebro	102	—

Loterijske srečke.

V Trstu 22. maja: 12. 47. 57. 90. 63.

Dramatična šola,

katero hoče ustanoviti „Dramatično društvo v Ljubljani“, se bode začela s 1. junijem t. l. Poduk v deklamaciji, mimiki, petji in v družih k dramatici spadajočih predmetih bode brezplačno.

Oglasi se sprejemajo v dramatični pisarni (v čitalnici I. nadstropje) v uradnih urah od 2.—4. ure po polu dne. (179—2)

V Ljubljani, 24. maja 1875.

Odbor dram. društva.

Travnik

v tukajšnjem mestnem gozdu, znotraj meje mestne okolice, 12 oravov velik, je na prodaj ali ves kot celota, ali pak v male parcele razdeljen. Kupne pogodbe sprejema „Annoncen-Bureau“ v Ljubljani (Fürstenhof, 206). (168—2)

Velik vrt,

blizu južnega kolodvora ljubljanskega, pripraven posebno za nove stavbe, se prodá ali ves ali pak tudi razdeljen v manjše dele.

Natančneje se izvé v „Annoncen-Bureau“ (Fürstenhof 206). (178—2)

Trgovsk praktikant

za mojo manufakturno štacuno tu se takoj sprejme. Fantje z dežele imajo prednost. (173—2)

Hugon Turk,

trgovec v Ljubljani.

Zrvenjak

(Graham-ov kruh)

najboljšega okusa se dobiva pri

Josipu Čadu,

(172—2) na starem trgu, h. štev. 33.

Piccolijeva lekarna „k angelju“.

Farmacijske specijalitete

Gabriel Piccolija,

lekarka v Ljubljani, na dunajske cesti.

Anaterinova ustna voda in zobni

prašek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zoboból in ustne bolezni, zoper gnjilobo in mahanje zob, zoper difteritis ali vnetico grla in skorbut, prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. Kedor ga enkrat poskusi, dal mu bode gotovo prednost, vzlic vsim enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezokusno in ne slabodiseče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdlincev pulver. Nareja se z čisto kemičnih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v pomoč bolehnemu človestvu, pri vsih notranjih in vnanjih prisadiah, zoper večino boleznij, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Elikzir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodečni likér. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Glycerin-Crème, je posebno izborno sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Specijalno, da se ohrani koža krasna, nježna in mehka, se jej daje prednost pred vsemi umivalnimi vodami, lepoticjem in lepoticnim sredstvom, katera so često škodljiva. 1 steklenica 1 gold.

Rajževi pulver. Izključljivo iz vegetabilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej podeli izvirno brhkost in čvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olajšajoče. 1 steklenica 40 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico. Učinek tega léka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lék uže poskusil sam na sebi, se bode radostno prepričal, da je nemočnejše in zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajočo se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto proti poštnemu povzetju. (132—21)

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.